

Vnitřním principem je sám Bůh

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 7. října 2005* ←

*V dětství rozvíjí člověk stravující zájem
o hru ve společnosti ostatních dětí,
v mládí se pod vlivem Amorovým
pohybuje poblázněn ve společnosti žen,
ve středním věku se zaplétá do světských záležitostí
a je hluboce ponořen do hromadění bohatství.
Ve vysokém věku nakonec vyžaduje to a ono,
aniž by v tom zralém období rozjímal o Bohu.
Neschopen se vzdát starých návyků,
neschopen rozvinout zájem o cestu k Bohu,
marní člověk své cenné lidské zrození
pevně lapen do sítě karmy.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Člověk tak stráví život hluboce ponořen do úsilí po pomíjivých věcech. V závislosti na konkrétním stádiu růstu, kterým prochází, ho strhují neproduktivní myšlenky. Nakonec si uvědomí, že ve skutečnosti promarnil vzácné lidské zrození ve zbytečných činnostech. Je to pravá přirozenost lidské bytosti? Má se v životě učit právě toto? Tyto aktivity jsou dočasné jako vodní bubliny. Nemohou dát člověku trvalé štěstí. Je holým bláznovstvím trávit svůj čas takovými nicotnými záležitostmi.

Když Bůh přijme zrození v lidské podobě, lidé mají pochybnosti, zda se rodí z matčina lůna, jako jiná lidská bytost, nebo ze své boží vůle. Pravdou je, že když Bůh přijímá zrození jako lidská bytost, své rodiče si vybírá. Pokračuje ve svém poslání *avatára* s podobou, kterou přijal. To se děje v každém věku.

Stejný byl případ Pána Kršny ve *dváparajuze*. Přátelil se s Pánduovci. Dokonce jim byl přítelem, filozofem a průvodcem. Neustále je chránil před úklady zkažených Kuruovců. Když se zapojili do války s Kuruovci na Kuruovském poli, hrál Kršna roli Ardžunova vozataje (*ratha sáráthi*) a vedl Pánduovce k vítězství.

Po skončení války oznámil Pán Kršna Pánduovcům, že odjede do svého paláce ve Dvárace. Přál si, aby ho na cestě doprovázel jeden z pěti Pánduovců. Kuntí, matka Pánduovců navrhla, aby si vzal s sebou Ardžunu, neboť si byli vzájemně velice blízcí. Pán Kršna vzal proto do Dváraky Ardžunu a po celý čas pobytu mu poskytoval veškeré pohodlí. Ardžuna byl vší péčí, kterou mu Pán Kršna poskytoval, trochu na rozpacích. Řekl mu: „Ó, Pane! Jak mohu od Tebe tyto služby přijmout?“ Kršna odpověděl: „Ardžuno, mýlíš se. Komu sloužím? Je to tvé tělo? I tvé tělo patří mně. Není tvé. Já jsem ochráncem všech bytostí na celém světě. Neměl by ses proto klamat myšlenkou, že jsi tělo.“

*Tělo je tvořeno pěti prvky
a dřívě či později má zaniknout,
ale vnitřní princip nezná ani zrození ani smrt.
Vnitřní princip nemá žádnou připoutanost
a je věčným svědkem.
V pravdě řečeno je vnitřní princip (déhi)
sám Bůh bohů (dévadéva).*

(báseň v telugu)

„Já jsem *dévadéva*. Ty se vzhledem ke klamu ztotožňuješ s tělem a říkáš „já“. To však není tvé skutečné vlastní Já. Dokud se ztotožňuješ s tělem, zůstáváš individuálním bytím (*džívou*). Jakmile se z toho klamu vymaníš, staneš se *dévou* (nejvyšším Já). Proto se vzdej připoutanosti k tělu. Lidské tělo je jako loutka. Přesto musí člověk celou svoji karmu naplnit a jako nástroje používat tělo. Člověk má jen právo provádět činnost. Díky karmě se točí celý svět. Já jsem režisérem této kosmické hry, ó Ardžuno,“ pronesl Pán Kršna.

Jaduovci, s nimiž Kršna strávil celý svůj život, vyhynuli vzhledem ke svému egu a zášti. Nakonec se lidského oděvu vzdal i Kršna a odešel do svého božského příbytku. Ardžuna sledoval bezmocně tento vývoj a neutěšitelně plakal. Naříkal, neschopen nést odloučení od svého drahého Pána, přítele, filozofa a průvodce: „Ó, Kršno! Neustále jsi mne chránil a provázel. U koho mám nyní hledat útočiště, když jsi odešel do svého nebeského sídla?“ Nakonec si uvědomil marnost plýtvání časem v žalu a vrátil se do Hastinapury.

Město Dváračka představovalo scénu naprosté zkázy. Celý rod Jádúovců vyhynul. Ardžuna nevěděl, co za těchto okolností dělat. Připomínal si, jak jeho matka Kuntí pečovala o blahobyt Pána Kršny a Jádúovců. V mysli se mu vynořovala sto a jedna otázka, ale na žádnou z nich neměl odpověď. Nakonec Ardžuna shromáždil všechny *gópiky* a vydal se na boží příkaz na cestu z Dváračky.

Náhle Ardžunu s *gópikami* obklopila tlupa lesních kočovníků. Ke svému naprostému zděšení však nemohl Ardžuna pozvednout ani svůj luk, *gándívu*. Zvláštní, že? Slavný válečník Ardžuna, který za války na Kuruovském poli rozehnal zcela snadno linie proti sobě stojících armád, nedokázal teď ani zvednout svůj luk. Naříkal nad svou bezmocí a modlil se ke Kršnovi: „Ó, Pane Kršno! Co se stalo s mojí silou? Kam teď zmizela?“ Odpověděl si sám: „Ten, kdo mi tu sílu dal, si ji nyní bere zpět.“

Nakonec se v naprostém zoufalství a mukách pomodlil k Pánu Kršnovi: „Ó, Pane! Musíš chránit své *gópiky* sám. Jsem zoufalý.“ Nakonec Ardžuna dosáhl Hastinapury spolu s několika *gópikami*, které byly zachráněny před barbary Kršnovou boží milostí. Tam našel Ardžuna lidi ve velkém trápení. Nechápal důvod jejich žalu.

Když se Dharmarádža dychtivě dotazoval Ardžuny na Pána Kršnu, Ardžuna odpověděl: „Popíšu vám podrobně, co se stalo.“ Matka Kuntí byla osudem Pána Kršny velmi znepokojena. Ptala se: „Synu, Ardžuno! Je můj drahý Kršna v pořádku? Vylič mi, prosím, co se dělo za tvého pobytu ve Dváračce.“ Dychtila znát všechna fakta a Ardžuna jí musel vyjevit pravdu. Uklidnil se a vyprávěl vše o Kršnově odchodu do Jeho nebeského sídla a o následném vývoji.

V okamžiku, kdy Ardžuna vysvětlil, že Kršna opustil svoji smrtelnou schránku, matka Kuntí nedokázala nést žal a zhroutila se na lůžko, na němž seděla. Dharmarádža k ní poklekl a pokoušel se ji utěšit: „Matko! Co se mělo stát, se stalo. Toto vše jsou božské líly Pána Kršny. Nemá smysl nad tím bédovat. Vstaň, prosím.“ Matka Kuntí však neodpovídala. Uvědomil si, že opustila svoji smrtelnou schránku. Položil si její hlavu do klína a zavolal všechny bratry. Dal jim pokyny, jak připravit pohřeb matky Kuntí. Zároveň jim dal instrukce k nezbytné přípravě korunovace právoplatného dědice, mladého Parikšita, na krále Hastinapury.

Poté k sobě zavolal Nakulu a Sahadévu a požádal je, aby připravili *mahápraštánu* (velký pochod) Pándúovců do Himálají. Draupadí, královna Pándúovců, která vše sledovala, nedokázala zachovat duševní rovnováhu. Nedokázala snášet dvojitou ztrátu z odchodu Pána Kršny na jedné straně a náhlý odchod matky Kuntí na straně druhé. Dharmarádža zavolal k sobě Ardžunu a požádal ho,

aby připravil spálení mrtvého těla matky Kuntí. Ardžuna mu vyhověl. Bratři nedokázali zadržovat žal. Neutěšitelně plakali hned pro dvě ztráty – jednou byla ztráta jejich drahého Pána Kršny a druhou smrt milované matky. Pohřební průvod vedl Dharmarádža. Nesl oheň ve hliněném hrnci. Tehdy byla oblíbená stejná tradice. Lid Hastinapury kolem pohřebního průvodu nedokázal ovládat své city. Nakonec, když bylo tělo matky Kuntí položeno na pohřební hranici na pohřebišti, Dharmarádža zapálil hranici. Za několik okamžiků pohltily smrtelnou schránku matky Kuntí plameny. Bratři Pánduovci se vrátili domů.

Dalším bodem jejich programu bylo vykonání korunovace mladého Parikšita. Jaký div! Ztratili svou drahou matku, ztratili svůj skutečně životní dech, Pána Kršnu, a přesto se nyní připravovali s dokonalým klidem a rozvahou ke korunovaci Parikšita. Čas pokročil. A všechny věci, které se mají vykonat, musí jít svou cestou. Hastinapurské království je třeba chránit. S těmito myšlenkami začali kněží zpívat védské mantry, spojené s Parikšitovým korunovačním obřadem. Parikšit však byl velmi nešťastný a vymlouval se: „Ó, mí drazí dědečkové. Vy všichni jste vznešení králové. Jste stále svěží a zdraví. Je správné, abych si nasadil královskou korunu ve vaší ctěné přítomnosti? Zasloužím si nosit královskou korunu? Jak jsem bezcenný a nevýznamný! Nasadte si korunu někdo z vás a vládněte zemi.“

Pánduovci se pokoušeli Parikšita přesvědčit: „Milé dítě, my zde již nebudeme, abychom vládli tomuto království. Musí tu být někdo, kdo bude jako král pečovat o lid této obrovské země. Měl bys tedy na sebe vzít břímě odpovědnosti. Je třeba se starat o záležitosti království. Neměl bys couvat ze svých povinností. Musíš zajistit pokračování královských závazků.“ Vše vysvětlili a mladého Parikšita přesvědčili. Poté byla na Dharmarádžovo přání provedena Parikšitova korunovace na krále Hastinapury. Parikšit se sklonil před Dharmarádžovým přáním a připustil, aby byly korunovační obřady dokončeny.

Pánduovci se pak vydali na svůj velký pochod do Himálají přímo z královského dvora, kde probíhala Parikšitova korunovace. Vysypali popel své matky do svaté řeky Gangy. Potom pokračoval jeden za druhým v pochodu do Himálají. Pochod vedl Dharmarádža, nejstarší z nich. Po řadě ho následoval Bhíma, Ardžuna, Nakula a Sahadéva. Draupadí, jako jejich žena, kráčela za nimi.

Jak šli Pánduovci s královnou Draupadí svůj velký pochod do Himálají, Draupadí klesla jako první. Pak po řadě klesl Sahadéva, Nakula, Ardžuna a Bhíma. Nikdo z nich se však za pochodu neohlédl. Pro každého z nich to byla osamělá cesta ke konečnému cíli. Nakonec zbyl Dharmarádža sám a pokračoval v pochodu.

Tak skončila pozemská pouť Pánduovců. Když se o jejich odchodu ze světa dověděl Parikšit, sklíčil ho žal. Když se Pánduovci vydali na *mahápraštánu*, nedokázali lidé snést jejich odchod a odkládali své smrtelné schránky. Vypadalo to, jakoby osud byl k Pánduovcům nelaskavý. Kdo může jeho cestám porozumět? Běh věcí lidského života nemůže znát nikdo mimo Boha. Někdo může oblékat okrové roucho, ale to mu neumožní znát budoucnost, uloženou před ním. Pánduovci symbolizovali ctnosti a udatnost. Mohli svá smrtelná těla odložit stejně poklidně, jako vedli ideálním způsobem celý svůj život a posvětili jej rozjímáním o Bohu.

Král Parikšit byl stejně jako Pánduovci člověkem ctností a udatnosti. Prováděl *námasmaranu* i při výkonu svých královských povinností. Když převzal v Hastinapuře vládu, spojilo se několik králů se zlou myslí a vstoupili do války proti němu. Podcenili jeho sílu a ctnost, neboť si mysleli, že je mladý a nezkušený. Přišli mu však na pomoc jiní vznešení králové. S jejich pomocí Parikšit nepřátele porazil a potvrdil svou vládu. Mohl zvítězit vzhledem ke své nezlomné víře v Boha. Proto vám často říkám – Bůh je vaše jediné útočiště, ať jste kdekoli – ať jste na vrcholu hor, na obloze, ve městě nebo na širém oceánu.

Když byl Parikšit potvrzen jako král, zpočátku byli lidé zvědaví, jak bude mladý chlapec tvořit osud království. Přesto Parikšit pod schopným vedením Krpačarjova syna prokázal, že je schopným králem. Následoval ve šlépějích Pánduovců. Na nějakou dobu pak opustil své královské povinnosti a vydal se na místo, kde Pánduovci opustili svá smrtelná těla. Vykonal *pradakšinu* (posvátnou obchůzku) a z úcty vložil prach z jejich nohou na svoji hlavu. Prováděl a prosazoval jejich ideály. Pánduovci jsou vzorem pro celý svět. Měli bychom je napodobovat a posvětit svůj život. Můžeme se setkávat s utrpením a žalem, ale měli bychom jimi zůstat nedotčeni. Jen tehdy se v nás projeví skutečná síla a moc. Když budeme dodržovat ideály Pánduovců, budeme prožívat mír, štěstí a rozkvět.

Studenti!

Vy jste mladí a máte před sebou dlouhý život. Parikšit byl mnohem mladší než vy, když usedl na trůn. Přesto výzvu přijal s obdivuhodnou odvahou a vírou v Boha. Stojí jako vzor pro mladou generaci. I vy byste měli rozvinout takovou odvalu a zmužilost a usilovat o blahobytnost společnosti. Ten je skutečným ideálem. Modlete se k Bohu, aby vám udělil nezbytnou sílu, abyste u tohoto vzoru vydrželi. Pánduovci opustili svět před dlouhou dobou, ale jejich ideál je věčný a stále svěží. Jejich vzor byste měli pěstovat ve svém srdci a pokusit se jej do slova a do písmene následovat.

Vtělení lásky! Studenti!

Vy všichni jste velmi ctnostní. Měli byste být vzorem pro ostatní. Nikdy nedávejte prostor trápení. Buďte vždy nebojácní. Není třeba, abyste byli otroky jiných. Pevně věřte, že Bůh je vždy s vámi, vede vás a chrání. S Bohem pevně usazeným v srdci a s božím jménem na rtech kráčejte vpřed se slovy *džaj, džaj, džaj*.

U příležitosti svátku Dasará, v Prašánti Nilajam dne 7. října 2005